

Ord. Prof. Ata Nutku, (Kürsünün hemen arkasındaki açık renkli pardösülü) İngiltere-Southampton'daki John I. Thornycroft & Co. Ltd tersanesinde bir geminin denize indirilmesi töreninde.

Ord. Prof. Ata Nutku'yu anarken

OSMAN ÖNDEŞ
oondes@referansgazetesi.com

Bırakın isteyen istediği kadar dövüşün, sövüşün! Onlar sayesinde kalem oynatan bazı yazarlar durmadan aynı sinir harbi dolu nesnelere uğraşır kişisel tatmine ulaşırlar. Sizler engin denizlerdeki güzellikleri arayın. Onlar ise müstehak oldukları derinliklerde depresyona dursunlar. Ben genç kuşak lider kişiliğiyle hayran olduğum Geden Lines'in yönetim kurulu üyesi Tuğrul Tokgöz'ü tanımanızı dilerim. Geden Lines'in bünyesinde yer aldığı Çukurova Holding'in başkanı Mehmet Emin Karamehmet'in bu muazzam başkanların odağında en sessiz haliyle duruşuna hayranlıkla bakar, "Hay Allah nasıl da böyle sessiz durabiliyor" diye kendime sorar dururum.

Geden Lines, Uzakdoğu'da inşa ettirdiği o muhteşem gemilerden birini daha teslim almıştır ve geminin önünde ihtişamlı bir fotoğraf çektilmesi gelecektir. O fotoğrafta Mehmet Emin Karamehmet en olası tevazu içerisinde yerini almıştır. Tuğrul Tokgöz de öyledir.

Deniz ticaret yazılığının yaşam penceresini aralayarak bazı görüşlerimi Tuğrul Tokgöz'e aktarmıştım. Cevap göndermiş.

Diyordu ki "Osman Bey, merhaba. Mail'inize seyahatlerimden dolayı daha önce cevap veremedim. Sizin sektörümüze vermiş olduğunuz hizmetlerden dolayı her zaman büyük gurur duyduğum ve sektörün bir ferdi olarak her zaman çalışmalarmızı, fedakârlığınızı örnek almaya çalıştım. En yakın sürede görüşmek ümidiyle."

İsterim ki ekonomiye, sosyal kalkınmaya alabildiğine saygın katkılar getiren bu müteşebbislerimiz hiç olmazsa gençler tarafından bilinsin, örnek alsın.

Marifet yaratıcı olanları anlatabilmektir. O da sabır ister, özveri ister. Hele bu ülkede alabildiğine feragat ister.

Ben araştırmacı yazar kişiliğimle o ısrarcılardan biriyim. Bu yıl Ord. Prof. Ata Nutku'nun hayat öyküsünü incelemeye ve yazmaya başladım. Anılarından, mesleki yaşamından oluşan 30 kadar ciltlenmiş özel dosyalar bana emanet edilmiş halde masamın üstünde. Muazzam bir kaynakla karşı karşıyayım.

Türkiye'de gemi inşa sanayinin öncüsü olan bu muhterem insanın çabalarını, inadını, inçalarını, başarılarını, yaratıcılığını okumaktan zevk duyacak, ders alacak kaç kişi vardır ki bu eser

yayımlandığında satılsın ve yayınevi de para kazansın. Ben yazmak derdindeyim, yayınevi de haklı olarak kazanmak peşinde! Umarım bir firma sponsor olarak sahiplenir.

Ben yine de çalışmalarımı sürdürüyorum. Dosyalardan incelemeye başladığım birinden Nisan 1933 tarihinde Milli Savunma Bakanı Zekai Apaydın'a gönderdiği bir mektubu nakledeceğim.

Şöyle başlıyor: "Muhterem Vekil Beyefendi,

Cumhuriyetin güneşi altında doğan yepyeni Türkiye'de her gün yeni fabrikalar açıldığını, büyük ve azimle dolu teşebbüslere girilerek Türk elleriyle dağların delindiğini, en kör yerlere kadar çelik yolların uzandığını gördüğümüz saadet ve iftihar verici bir devirdir.

Memleketin her köşesinden her gün bir baca daha yükseldiği ve Türkün kendi hamurunu yoğurduğu bu devrede zataîleri de bu ileri atılışa memleketin en büyük kuvvetine kumanda ediyorsunuz.

Diğer büyük teşebbüslerinin arasında Gölçük'le de alakadar oldunuz. Teftişleriniz esnasında gördüğünüz gibi burada bulunan biz bir avuç genç, memleketin bize verdiği bilgi ve gayretin semeresini vermek için burada bir yağ taşıyacak gemi (tanker) inşa etmek üzere hazırlanmıştık.

Avrupa'daki muhtelif öğrenim ve inceleme devrelerimizden beri kazandığımız esasat üzerinde olmak üzere burada inşa edilmesi için lazım gelen resimleri, materyal sipariş listelerini ihzar ve bilhassa İtalyan gemisinin esaslı tamirinde bizzat gördüğümüz organizasyon ve personel noksanımızı tespit ederek, bunlar için lazım gelen önerileri aldık, amele yetiştirdik.

Şimdiye kadar aynı tezgâhlarda 30.000 tonluk sabit havuz yapan Almanlardan ve yine aynı tezgâhlarda ve yüzde 70 bizim işçilerimizle Yavuz dretnotunu tamir etmiş bulunan Fransızları da adım adım takip etmiştik. Onların da tecrübelerine sahibiz. Çıplak arsalarda İtalyanların destroyerlerimizi nasıl inşa ettiklerini gördük.

Muhterem beyefendi, memleketi semeremizi ve feyizimizi vermek için çırpıyoruz. Projeyi Vekâlet'e gönderdiğimizden beri iki sene geçti. Erkânı Harbiye, Fen Sanat projeyi tasdik ettiler. Fakat önümüzde büyük cehalet duvan var.

Deniz İmalat Şubesi önce hiçbir inceleme yapmadan ve aynı tezgâhlarla ecnebilerin yaptığı işleri unutarak itiraz etti. Bir sene evvel materyal listelerini gönderdiğimiz halde mal-

zemeler sipariş edilmemiştir. Bir geminin nasıl yapıldığını görmemiş olan ve bilmeyen İmalat Dairesi bu geminin yapılamayacağını iddia etti ve bu gemi için ayrılan tahsisati başka yere sarf etmek istedi.

Son zamanlarda buraya Fen ve Sanat namına bir heyet gönderildi. Bu heyet bu geminin Gölçük'te bizim tarafımızdan inşa edilebileceğini bildirdi.

Aradan aylar geçti. Son büyük manevrada bu geminin her nedense burada inşa edilmesini istemeyen İmalat Dairesi bir taraftan piyasadan eski yağ gemileri satın almaya teşebbüsle beraber, vakit kazanmak için de bize bu gemi için lazım gelen fenni şartnamelerin hazırlanması için ancak emir verdi. Şartnameler hazırlanmış ve bugünkü tarihle gönderilmiştir.

Bekliyoruz Beyefendi!

Vekil Beyefendi, ben ve arkadaşlarımız Hollanda'daki öğrenim ve incelemelerden döndüğümüzden beri hiçbir sual ve sorguya veya imtihana tabi tutulmadığımız gibi -sene başı olmadığı cihetle- beş ay müddetle de hiçbir görüşme vermeden bekletildik. Bu alırmazlık bizi melesir etmekle beraber, İtalya'ya gidişimizde de yine amacımızı gözümüzün önünde tutarak ve bugün her tarafa nur saçan Türkiye'ye layık evlat olabilmek için yabancılara bütün ders alınacak noktalarını, amelinin görevlerini dahi öğrenmek koşuluyla gördüklerimizin hepsini memleketimize taşıdık. Fakat tersanede bomboş bekliyoruz.

Vekil Beyefendi, Türkiye şimdiye kadar ilk defa gemi inşa etmiyor. Cehaletin ve entrikanın söndürdüğü o ocaklar ve leylek yuvası olan bacalar, bu tarihin tanıklarıdır ama ne yazık ki mezar taşlarıdır. Onlar şimdi bizi seyrediyorlar!

Eğer biz itimat telkin edemiyorsak, neden burasını tamamıyla kapatıyoruz?

Kendimizi ve her şeyimizi vakfettiğimiz mesleğimizde emeklerimizin ve bilgimizin boşa gitmemesi ve memleket vazifemizde bizi başarılı kılmak için vereceğiz en küçük bir fırsata ve işarete hazır olduğumuzu arz eyley ve hizmetlerimin kabulünü istihram ederim.

Gölçük Deniz Fabrikalarından Yüzbaşı Atallah Nutku." Ata Nutku'nun inşa etmek için çırpındığı yağ gemisi, bu tarihten iki yıl sonra Gölçük'te inşaati tamamlanarak denize indirilebilecektir.

Onun içindir ki, yaratıcı olanları anlatmak ve onları takdir etmek, ancak kadir-kıymet bilencilere has bir marifettir.

Deniz sistemleri tartışılacak

2010 Ekim ayında üçüncü kez Ankara ODTU KKM'de gerçekleştirilecek "Deniz Sistemleri Semineri"nin en iyi şekilde planlanması ve organize edilebilmesi için sponsor olacak ve sergiye katılacak firmaların en kısa zamanda başvuruda bulunmaları talep ediliyor.

3. Deniz Sistemleri Semineri'nin platform ana sponsorluğunu RMK Marine'nin üstlendiği belirtilen açıklamada geçen sene TSS Grubu'nca 12 Ekim ODTU KKM'de düzenlenen "2. Deniz Sistemleri Semineri" 750 kişinin katılımı ve desteği ile gerçekleştirilmiştir. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin de katıldığı seminerin ana sponsorluğunu Aselsan üstlenirken Ayesaş, Desan Tersanesi, Figes, Havelsan, Meteksan Savunma, Mtu, Rohde & Schwarz, Saab, Selex, Transas-Ratelmak, TÜBİTAK MAM ve Uekae, Türk Loydu, Yaltes oturum sponsorları.

Jacques Saade yeniden CMA CGM Başkanı

Kriz nedeniyle geçen sene borçları 6.5 milyar euroya kadar yükselen CMA CGM'ye Fransız hükümetinin sahip çıkmasıyla şirketin sorunlarının bir zaman dilimine yayılarak düzelmeğe olduğu belirtildi. Konteyner navlunlarındaki yükselmenin tüm konteynerli taşımacılık yapan armatörlük şirketlerine rahat nefes almak imkânı verirken geçen sene aralık ayı son haftasında yapılan olağanüstü genel kurulda yönetim kurulu başkanlığına yeniden seçilen Jacques Saade'nin yönetim kurulu üyeleri Philippe Soulié, Farid Salem, Rodolphe Saadé, Tanya Saadé Zeenny, Tristan Vieljeux, Pierre Bellon, Denis Ranque, Christian Garin, ve Jean-Yves Schapiro'den oluşuyor.

Güney Kore STX tersanesinin bu yıl sonuna kadar 29.5 milyar dolarlık sipariş alması beklenmektedir.

Densa Denizcilik'ten 4 adet supramax gemi siparişi

STX Güney Kore tersanesi Densa Denizcilik'ten 57.300 dwt'lık 4 adet supramax gemi siparişi aldı. 2011 yılı içinde Jinhae'de teslim edileceği belirtilen Densa Denizcilik'in siparişi verdiği supramax'lar 190 metre boyunda olacak ve 14.5 knots sürat yapabilecekler. Gemiler STX'in Jinhae'deki tersanesinde inşa edilecek. Siparişlerin mali portesinin açıklanmamasına karşın gemilerin top-

lam satış fiyatının 120 milyon dolar civarında olacağı broker'lar tarafından ileri sürülmekte.

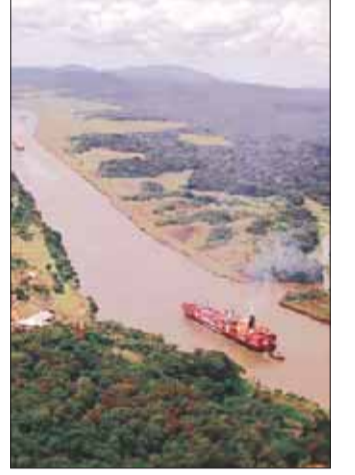
Densa Denizcilik'in halen Japonya'nın Kawasaki tersanesinde inşa edilen 55.000 dwt'lık üç adet supramax gemisi bulunuyor. 2008 yılında Demir Sabancı'nın da ortak olduğu ancak daha sonra ayrıldığı Densa Denizcilik'te Ömer Sabancı ve oğlu Hacı Sabancı, De-

met Sabancı Çetindoğan ve eşi Cengiz Çetindoğan'ın ortak olduğu biliniyor. 1967 yılında kurulan STX tersanesinde 2009 yılı itibarıyla 9000'in üzerinde personel çalışmakta. Kore'nin en büyük tersaneleri arasında yer alan STX Business Group'un bünyesinde, işlerinde Brezilya, Finlandiya, Romanya ve Vietnam'ın da bulunduğu pek çok ülkede 15 tersane bulunuyor.

Panama Kanalı genişletiliyor

Panama Kanalı işletmeciliği bir konsorsiyum vasıtasıyla kanalın genişletilmesi ve bazı kısımlarda derinliklerin artırılması içeren inşa ihalesini 268 milyon dolar bedelle Meksika'nın dev inşaat şirketi ICA, İspanya'nın FCC ve Kosta Rika'nın Meco şirketlerinden oluşan bir yatırım ve inşaat grubuna verdi.

Bu sözleşme Pasifik tarafında iki ve Atlantik tarafında bir çift kapak inşaatına ait 3.1 milyar dolarlık ihaleden sonraki en büyük sözleşme olarak yer aldı. Konsorsiyum 3.5 yıllık sürede Pasifik tarafındaki Culebra ve Gaillard bölgelerindeki 6.1 kilometrelik kısmın genişletmesini ve derinlik artırımını tamamlayacak.

Panama Kanalı'nın genişletilmesiyle daha yüksek tonajdaki gemiler kanalı kullanacak.

• Ship Owning and Ship Management • Chartering and Brokering Services
• Port Management • Bonded Warehouse Services • Agency Services

MARDENİZ MARDAS KARDENİZ

Ambarlı Liman Tesisleri, Mardas İskelesi, Yakuplu, Büyükçekmece, 34524 İstanbul - TURKEY
T: +90 212 875 27 32 pbx F: +90 212 875 27 38-39
Tlx: 31702 mrd tr / e-mail: info@mardas.com.tr
www.mardas.com.tr